

Nemčurji se spravili celo na ubogo živino.

Mnogo zborovalcev se je pripeljalo z vozovi. Vozovi in živina, ker ni bilo dovolj hlevov na razpolago, so stali na prostem. Pri vozovih in konjih so stali hlapci, Rusi-vjetniki in nekateri vojaki. Ker so bili vozovi okinčani z zastavami in sicer s slovenskimi trobojnicami in rdeče-žoltimi cesarskimi, so začeli nemčurji iste trgati z vozov, topli so s palicami po konjih in tako spravili iz ravnotežja celo ruske vojne ujetnike-hlapce. In tedaj so se tudi Rusi dvignili in začeli ustavljati se nemčurjem, da se jih obranijo in tako varujejo last svojih gospodarjev. Nemčurji so neusmiljeno topli konje in razbijali kakor obsedeni.

Na kolodvoru v Dravogradu.

Na železniški postaji v Spodnjem Dravogradu se je dopustilo, da so smele nemčurske barabe brez voznih listkov na prostor pred kolodvorom. Namen je bil: Napasti Slovence in jih pretepati. Posebno junška se je skazal uradnik Domeingo (Domanjko), znan izza Pekla pri Poljčanah. Nemčurji so bili tako korajžni, da so napadali posamezne Slovence in jih preteпали, nekatere celo do krvi.

Slovensko ljudstvo vas je spoznalo.

Očličen slovenski kmet I. C. iz Straž je izjavil: „Sedaj vidimo, kako hočejo nas Slovence zatirati. Z noži, palicami, koli, kamenjem in z drugim germanskim orožjem pridejo nad nas, ko se hočemo mirno razgovoriti z našimi poslanci o naših težavah in o zahtevani svobodi. Pobili bi nas najraje. Tedaj pa smo jim dobri, ko jim pridelujemo kruh in jim dajemo druga živila. Spoznali smo jih.“ Nad nastopom nemčurjev so bili ogorčeni celo taki, ki se sicer ne zmenijo mnogo za politiko.

Nihče vas ni klical!

Nemci in nemčurji! Tepeni ste bili. Sami ste si tega krivi. Kdo vas je pa klical na zborovanje v St. Janžu? Bi bili raje doma ostali. Kakor slovenski kmet ne hodi na Vaša zborovanja, tako tudi Vas ni treba na shodih slovenskega kmeškega ljudstva. Dobili ste, nemški in nemškutarski razgrajaci, po svoji koži poduk, ki ga ne boste kmalu pozabili. Nas Slovence pa taki prizori utrjujejo v zahtevi: Proč od nemških zaigrancev! Živela svobodna Jugoslavija!

O dogodkih v St. Janžu se nam še poroča:

Na ruske vjetnike se izgovarjajo sedaj Nemci radi poraza v St. Janžu. Resnica pa je, da na zborovališču in njega neposredni bližini ni bilo nobenega Rusa. Vozovi so stali po dvoriščih precej daleč in preko ceste. Ako je kak Rus ali drugi varuh voz in konj obranil last Slovence pred zbesnelimi Nemci, je storil le svojo dolžnost. Pisanje o tem, da je dr. Korošec poslal „rezervo“ — Ruse — nad Nemce, je tako prismojeno, da se mora vsakdo smejati.

Nemci priznavajo, da so bili tepeni. Zdaj mora nastopiti laž, da se operejo. Pišejo, da je neki duhovnik raz okno dal povele za juriš na Nemce. To je laž. Vsaj niti tam okna ni. Res pa je, da je bil nemški napad organiziran: cel teden so se vršile že priprave pod vodstvom o. kr. uradnikov: vodil jih je železniški uradnik Domaingo iz Spodnjega Dravograda. Poklicali so pomoč iz Velenja (od ondot so prišli o. kr. uradniki premogovnika!), Soštanj, iz Slovenjgradca in vseh podravskega gnezdi: Domaingo in njegov kolega Kramer sta brzojavno (ali so bili uradni?) vabila „bojevnike.“ Najhujši razgrajaci so bili: železniški mojster Remelli (Sp. Dravograd) — Tirolec, ki je pripeljal železniške delavce Tirolce, o. kr. poštarji Flor (Meža), ki je že dva dni prej govoril javno: „Es kommt zu einer Kellerei“ (Prišlo bo do pretepanja), Kölbl (Muta), Trummer (Slovenjgradec), železniški uradniki Perne, Reinprecht, Medvet, Kopitsch, Bernhart, nadučitelj Oberlercher iz Labuda, župan Voglar in sluga Skalec iz Dravograda, nadučitelj Priwansig, nadporočnik Werner Hofmann iz Dravograda (oficir na dopustu), vladni komisar (!) Pugelnig iz Libelič, trgovca Lorber in Fric Domaingo iz Dravograda, gozdar Kaleber od neke ogrske tvrde, detektiv Otmar Goll iz Dravograda in uradni nakupovalci Lobe, Suler in Kramer iz Slov. Gradca — torej sami javni uradniki in nekaj vojaških oproščencev. To je bilo tisto „ljudstvo“, ki se upira Jugoslaviji. Sami privandanci, ki jih je sistem zasidil na našo zemljo, in zraven nekaj odpadnikov, ki so se prodali za zaslužek, to so pionirji grofa Czernina.

Osveta razgrajacev. Tepeni državni in železniški uradniki so se po šentjanskem porazu zbrali na dravogradske kolodvoru. Nastavili so na casti fanta, ki je zapiskal, če je videl prihajati Slovence. Tedaj so se vile pijane trume iz gostiln na napad. Slovence Vavkna iz Smartna, ki je spremljval svojega brata-vojaka na kolodvor, je pokazal nadpoštar Trummer, češ, da ga treba nabiti, dasiravno ni bil na zborovanju. Uradni nakupovalec živine Lobe v družbi cele tolpe je s palico udaril Vavkna po glavi, da se je vtila kri in je padel oa vozu na tla. Istočasno so napadli drugega Slovence iz Turiske vasi, a slovenski vojaki so ga rešili z bajoneti. Kasneje so pa Nemci napadli v čakalnici nadučitelja Franca Dobržeke, ga na tleh mikastili, tako da je težko poškodovan. Neki oficir mu je rešil življenje, ker se je zavzel zanj, da je škandal, če jih gre 50 na enega. Do

3. ure ponoči je pred očmi orožnikov bila anarhija na dravogradske kolodvoru. Pijana druhal je povsed po uradnih prostorih iskala, če je skrit kakšen Slovenec.

Na slovenjgradskem kolodvoru je v nedeljo zvečer brez vsakega povoda napadel aradni nakupovec Lobe žagarja Slivnikarja iz Smartna. Z remelnom ga je udaril po glavi, da se je takoj vtila kri. Ogorčeni Slovence so skočili na Lobeja, ki je pri tem izgubil nekaj zob v gorenji čeljusti in divje stekel proti mestu. S tem človekom bo treba obračunati, kajti nezasišano je, da ima tak razgrajac hradnega posla z našim ljudstvom.

Težko ranjeni mladenič Merzu iz Smartna je stal med shodom pri vozu precej daleč od zborovališča. Tedaj so nanj skočili nemčurji z noži in mu je bila z rjavim nožem prebodena desnica. Da niso rane takoj dobro izprali, bi bila lahko nesreča še večja. Drugi dan smo poizvedeli, da ni nastopilo nobene zastrupitve. Ranjeni vrli mladenič se je v družbi dr. Korošca in vrlih Smartincev peljal po okrašenem vozu domov v Smartno.

Po shodu v Smartnem. Načelniku Jugoslovanskega kluba dr. Korošcu in poslancu Verstovšku so v nedeljo zvečer vrli Smartinci priredili podoknico. Pevski zbor je zapel prav dovršeno „Boži zdrava domovina!“ in naše himne. Več govornikov je v vznesenih besedah izjavilo, da je naše ljudstvo pripravljeno žrtvovati vse in tudi kri za jugoslovansko domovino, nakar sta oba gospoda poslance zagotavljala, da s takim ljudstvom bo zmaga naše ideje gotova. Manifestacije se je udeležila vsa vas. Bila je čisto nepriljubljena, a pritekla je iz toplega srca. Dogodki v St. Janžu bodo imeli za Nemce neprijetne posledice. Zlasti Slovenjgrader naj se zanje zahvali pri Trummerju, Lobeju, Sulerju in Kramerju.

Jugoslovanska himna.

Bratje! V Triglavu ogoji goré,
žarki kresovi, krvavi plameni,
kakor silni meči ognjeni,
ki jih sami arhangliji vihte.

Bratje! Naša pomlad gre iz tal,
bistra, ko burja, močna, ko val.
V naša domovja se je zagnala,
temo razklala, solnce skovala,
solnce: Kralja Matjaža dan!

Bratje! na plan!
Klče nas stare pravde dan!
Drava nas zove, Adrija rjove,
vrancem bliskajo nove podkove!
Bratje v sedlo, vajeti v dlan
in — Makabejci naprej!

Krajnc.

Francosko bojišče.

Dočim so se dosedaj odigravali najbolj krvavi boji na južnem bregu reke Somme na črti Amiens — Montidier — Noyon, je sedaj težišče bojev na južnem bregu reke Oise, nekako na črti Noyon — Compiègne. Nemške čete se nahajajo 13 kilometrov vzhodno od mesta Amiens, ki je izpraznjeno in napol porušeno. Mesto Noyon s krasno škofsko cerkvijo je ena sama razvalina. V tritedenski ofenzivi se je Nemcem z ogromnimi žrtvami posrečilo zavzeti 80 štirjaskih kilometrov ozemlja, ni se jim pa posrečilo predreti anglesko francoske fronte. Francoska poročila celo pravijo, da je prodiranje Nemcev ustavljeno. Nemški topovi še vedno na daljavo 120 kilometrov obstreljujejo Pariz.

Na drugih bojiščih.

Na italijanskem bojišču artilerijski in zračni boji na posameznih odsekih. Položaj se ni nič spremenil. — Nemci prodirajo v južni Rusiji vedno dalje proti vzhodu. Zavzeli so te dni veliko rusko mesto Jekaterinoslav, ki šteje 100.000 prebivalcev. Od tam silijo kljub odporu ruskih čet proti Kavkazu. Turki pa so že prekorčili na več mestih staro rusko-turško mejo in so zasedli več ruskih mest na Kavkazu. Namen nemško-turškega prodiranja je očividno. Nemci bi radi dobili prosto pot po suhem v Perzijo ter tako prišli na pomoč turški armadi v Mezopotamiji, ki jo Angleži tirajo vedno dalje proti severu. — V Palestini so se Turki na svojem umiku nekoliko ustavili in so baje potisnili Angleže z levega na desni breg Jordana.

Japonci in Angleži v Vladivostoku.

Japonci in Angleži so se izkrcali v ruskem pristanišču ob Vzhodnem morju, v Vladivostoku.

Do sedaj je baje izkrcanih že 12.000 mož, ki bodo prodirali v Sibirijo, da jo zasedejo. — Istočasno, ko so Japonci zasedli Vladivostok, pa so Nemci vdrlili na Finsko in prodirajo v meri proti trdnjavi Helsingfors. Ni izključeno, da bodo trčili kmalu Nemci in Japonci skupaj.

Razne politične vesti.

Jugoslovani Cehom. Med tem ko se grof Czernin skupno z avstrijskimi Nemci, Prusi in Madžari bori proti avstrijskim Slovanom, pa postaja vez med Cehi in Jugoslavi vedno bolj trdna. Načelnik jugoslovanskega kluba je Českemu Svazu — zvezi čeških poslancev v drž. zboru — poslal ta brzojav: „Naj pride, karkoli hoče, mi ne bomo izdali interesov Nemčije“, je rekel grof Czernin načelniški konferenci dunajskega mesta sveta. Da bi narodi ne premišljevali o teh besedah, je moral povzročiti med njimi razpor. In kaj bi naj nemškočeskemu grofu bilo bližje, kakor da nahujska nemški in madžarski narod k izbruhu sovražstva proti Cehom. To se mu je posrečilo. Česky Svaz naj sprejme zagotovilo, da bodo Jugoslavi v žalosti in veselju zvesto vztrajali ob strani češkega naroda v boju za njega čast in obstoj. Trdno sklenjeni bomo našo skupno pravično stvar dovedli do zmage.“

Cehi proti Czerninu. Med Cehi je brez razlike strank zavrelo proti govoru zunanjega ministra grofa Czernina pred dunajskimi mestnimi očeti. Ker je minister obdolžil Ceha veleizdaje, ne da bi za to imel tehtnih dokazov, je češki narod po svojih zastopnikih odločno ugovarjal, da si drzne vodja naše zunanje politike tako žaliti narod in njegove voditelje. Pri ministrskem predsedniku so ugovarjali češki poslanci in člani gosposke zbornice. Ljudstvo na shodih, javni zastopi in drugi zbori pa pri svojih sejah z vso odločnostjo ugovarjajo proti grofu Czerninu in zahtevajo, da mora Czernin preklicati vse žalitve. A tudi pošteti Nemci in posebno pa še socialni demokratje niso zadovoljni s Czerninom. Grof Czernin ima v svojem srcu samo Nemce in Madžare ter — Pruse in tiste, ki hočejo nadaljevati vojsko tako daleč, kakor bo in še drugi.

Klemanso odgovarja grofu Czerninu. V zadnji številki smo nakratko priobčili govor našega zunanjega ministra grofa Czernina odposlanstvu dunajskega občinskega sveta, v katerem je med drugim tudi rekel: „Francoski ministrski predsednik Klemanso je nekaj časa pred sedanjo ofenzivo na zapadu pri meni vprašal, ali sem pripravljen za mirovna pogajanja in na kateri podlagi.“ O tem je sedaj izdalo francosko ministrsko predsedstvo tole izjavo: Ko je prevzel Klemanso vladno, so se v Svici na željo Avstrije že uvedli razgovori med grofom Reverterom, osebnim prijateljem cesarja, in maršalom francoskega generalnega štaba Armandom in ki ga je takratni minister za to določil. Klemanso je bil mnenja, da ne more prevzeti odgovornosti za to, ako bi prekinil te razgovore, ki sicer doslej niso rodili nobenega sadu. Na prošnjo grofa Revertera se je torej podal major Armand zopet v Svico. Od Klemanso je pa prejel navodilo: Poslušati in nič reči. Ko se je grof Revertera končno prepričal, da je njegov poskus, nastaviti vado za Nemčijo, bil brezuspešen, je izročil majorju lastnoročno pisano noto, koje prvi stavek se glasi: Meseca avgusta 1917 so se začeli razgovori z namenom, da bi od francoske vlade glede na bodoči mir dobili predloge, ki bi bili naslovljeni na Avstrijo, pa bi bili taki, da bi jih Avstrija lahko podpirala pri nemški vladi.“ S temi besedami je grof Revertera priznal, da je hotel dobiti od francoske vlade predloge, ki bi bili naslovljeni na Avstrijo, namenjeni pa za nemško vladno. Tako je torej ta zadeva pojasnjena z izvirno listino in to zadevo si upa grof Czernin označiti z besedami: „Klemanso je nekaj časa pred ofenzivo na zapadu pri meni vprašal, ali sem pripravljen za pogajanja in na kateri podlagi.“ S temi besedami grof Czernin torej ni samo govoril neresnice, marveč to, kar na Francoskem imenujemo laž. Umljivo je torej, da Klemanso ni mogel zadržati svojega ogorčenja, ko je videl, da grof Czernin tako drzno zamenjava vloge in predstavlja francosko vladno, kakor da je prosjačica za mir, in sicer ravno takrat, ko smo se pripravljali, da zadamo osrednjim velesilam zadnji poraz. Kakor poročajo listi, je vsled tega stališča grofa Czernina zelo omajano. Czernin ne bo več dolgo ministroval. Tak človek ni sposoben, da bi vodil mirovna pogajanja s sovražnimi državami. Čim prej gre, tem bolje je.

Wilson govori: Sila do skrajnosti. Dne 6. t. m. je preteklo leto, kar so Združene države Severne Amerike stopile v svetovno vojsko. Ob tem slavlju je imel predsednik Združenih držav, Wilson, v mestu Baltimore govor, v katerem je izjavil med drugim sledeče: Vzroki te največje svetovne vojne so sedaj bolj jasni, kakor kdaj poprej. Združene države Severne Amerike so si sedaj na jasnem, da je njih usoda odvisna od izida te svetovne vojne. Prav dobro vedo, kar so Nemci napravili v Rusiji, na Finskem, v Ukrajini in v Rumuniji, in Amerika je prepričana, da bi Nemci ravno tako postopali na zahodu, kakor so postopali na vzhodu, če bi zmogli biti zmagovalci. Nemčija ima brezdvomno v me-